

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยมีการปลูกไม้ผลหลายชนิด และมีให้เลือกรับประทานได้ตลอดปี โดยเฉพาะส้มต่างๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบถึงการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวแล้ว ส้มโอ [*Citrus grandis* (L.) Osbeck.] เป็นผลไม้ที่มีอายุการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวได้นานและสิ้นเปลืองการดูแลรักษาน้อยที่สุด เนื่องจากส้มโอเป็นผลไม้ที่มีเปลือกหนา ไม่ชอกช้ำง่าย เก็บได้นานตามสภาพธรรมชาติ ทนต่อการขนส่งได้ไกล ซึ่งเป็นผลดีต่อการส่งขายตลาดต่างประเทศ และราคาของผลผลิตก็อยู่ในเกณฑ์ดี ส้มโอของไทยยังเป็นส้มโอที่มีคุณภาพและรสชาติที่ดีที่สุดของโลก ในขณะนี้ เกษตรกรจึงนิยมปลูกกันทั่วไป โดยเฉพาะในจังหวัดนครปฐม ราชบุรี ปราณบุรี ปทุมธานี ชัยนาท นิจิตร และนครนายก ซึ่งเป็นแหล่งผลิตใหญ่ จึงทำให้มีความต้องการซื้อพันธุ์มาก พันธุ์ส้มโอที่นิยมปลูกมีหลายพันธุ์ เช่น ขาวทองดี ขาวหอม ขาวใหญ่ ขาวน้ำผึ้ง ขาวแป้น ขาวพวง ขาวแตงกวา และท่าช้อย เป็นต้น

การขยายพันธุ์ส้มโอสามารถเพาะได้จากเมล็ด แต่การเพาะเมล็ดนั้นมีโอกาสที่จะได้ต้นที่กลายพันธุ์ไปในทางเลื่อมได้มาก นอกจากนี้การปลูกจากเมล็ดจะทำให้ได้ผลผลิตช้า ปัจจุบันการขยายพันธุ์ส้มโอนิยมใช้การตอนมากกว่า แต่การตอนกิ่งมักมีปัญหาเสมอ คือ กิ่งพันธุ์ที่ได้ไม่แน่ว่าจะมาจากต้นที่ให้ผลผลิตดีเสมอไป เพราะต้นที่ให้ผลผลิตมากคุณภาพดี เจ้าของมักไม่ตอนกิ่งออกจำหน่ายเพราะต้องการผลิตผลขาย และที่สำคัญคือส้มโอที่ปลูกอยู่ทั่วไป มีโรคระบาดมาก เช่น ทริสเทซ่า แดงเคอร์ โคนและรากเน่า ยางไหล ราดำ และกรีนนิ่ง เป็นต้น (คณินดิษฐ์ 2527) การตอนกิ่งจากต้นที่เป็นโรคจะเป็นการแพร่โรคที่แฝงอยู่ให้กระจายออกไป การขยายพันธุ์ด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จึงเป็นวิธีที่น่านำมาใช้ผลิตพืชสะอาดปราศจากโรค เคยมีรายงานว่าพืชในตระกูลนี้และพืชใกล้เคียงหลายชนิดสามารถเลี้ยงและขยายพันธุ์ในสภาพปลอดเชื้อได้สำเร็จ จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าขึ้นเพื่อหาข้อมูลของส่วนประกอบ ลักษณะทางกายภาพของอาหารและวิธีการที่

เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงข้อส้มโอในสภาพปลอดเชื้อเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการขยายพันธุ์ส้มโอ
ปลอดโรคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงข้อส้มโอในสภาพปลอดเชื้อ
2. เพื่อศึกษาส่วนประกอบของอาหาร และสภาพทางกายภาพที่เหมาะสมต่อการเลี้ยง
ข้อส้มโอในสภาพปลอดเชื้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved